

Lausunto valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta

29/08.00.00/2021

Tekla 18.02.2021 § 8

Valmistelija: tekninen johtaja Erik Forstén
puh. 040 844 5593
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2021-2032 sekä sen vaikutusten arvioinnista, johon sisältyy viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukainen ympäristöarviointi. Lausunnot on toimitettava lausuntopalvelujärjestelmään 23. helmikuuta 2021 mennessä.

Lausuntopyyntö liitteineen on nähtävissä osoitteessa
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=49760799-deb6-4e2d-8beb-93e59468d6b7>

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelu luo yhteistä tilannekuvaa liikennejärjestelmän kehittämistarpeista ja ratkaisuksista ja koostaa yhteen valtion ja kuntien toimenpiteet liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Suunnitelmassa esitetään visio liikennejärjestelmän kehittämisestä vuoteen 2050, liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristön muutoksia koskeva arvio, valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet ja niitä tarkentavat strategiset linjaukset sekä toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi suunnitelmaan sisältyy valtion rahoitusohjelma.

Valtioneuvoston on tarkoitus antaa valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021-2032 selontekona eduskunnalle keväällä 2021. Eduskuntakäsittelyn jälkeen valtioneuvosto päättää suunnitelmasta. Etelä-Karjalan liitto antaa lausuntopyyntöön muiden Itäisen Suomen maakuntien kanssa yhteneväisen lausunnon, jota on valmisteltu myös Etelä-Karjalan liikennejärjestelmätyöryhmässä. Luumäen kunnan on syytä yhtyä Etelä-Karjalan liiton lausuntoon, mutta nostaa sen ohella esiin myös puhtaasti Luumäen kunnan omista lähtökohdista tärkeitä seikkoja. Etelä-Karjalan liiton hallitus käsittelee maakunnan lausuntoa 22.2.2021 kokouksessaan ja siihen liittyvä esityslista julkisine liitteineen on nähtävillä Etelä-Karjalan liiton internetsivuilla ennen Luumäen teknisen lautakunnan kokousta. Lautakunnan jäsenille lähetetään oheismateriaalina alustava luonnos Etelä-Karjalan liiton lausunnosta.

Lausuntopyynnön voidaan katsoa kohdistuvan erityisesti teknisen lautakunnan vastuualueelle, milloin tekninen lautakunta toimii Luumäen kunnan lausunnonantajana.

Ehdotus

Tekninen johtaja Erik Forstén

Tekninen lautakunta lausuu luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2021-2032 sekä sen vaikutusten arvioinnista seuraavasti:

Linjaus yhteisrahoitusosuuksien määrittelystä on kohtuuton. Valtion hankkeet aiheuttavat kunnille kustannuksia esimerkiksi katuverkon, kunnallistekniikan, joukkoliikenteen sekä muiden investointiin välittömästi liittyvien kustannusten myötä. Tätä rasiusta ei tule enää lisätä sanelemalla yksipuolisesti maksuosuuksia valtion hankkeisiin. Kuntien rahoitusosuuden tulee olla yhteisen neuvottelun tulos, koska muutoin kansallisen liikennejärjestelmän kehittymisen ohjaava tekijä on kuntien kyky maksaa Suomen kilpailukyvyyn edellyttämiä hankkeita. Kuntien yhdenvertaisen kohtelun varmistaminen edellyttää kuntien erilaisten lähtökohtien ja resurssien huomioimisen. On myös syytä huomioida hankkeiden hyötyvaikutusten toteennäyttämisen ja kohdentumisen arvioinnin vaikeus, joilla kuntien kustannusosuuksia perustellaan. Lähtökohtana tulee olla, että valtio vastaa valtion väylistä ja kunnat katuverkosta.

CEF-hankevalmisteluja ja hakuja ei pidä sitoa toistensa etenemiseen, vaan hankkeita tulee edistää rinnakkain. Rahoitustahon näkemys hankkeiden merkittävydestä ei välttämättä ole yhteneväinen valmistelutahon näkemykseen.

Liikennesuunnitelmassa tulisi paremmin huomioida kilpaillun raideliikenteen avaamisen mahdollisuus.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman taso on strateginen ja hyväksyttäviin visioihin tähtäävä. Siinä tulee kuitenkin aidosti huomioida, että harvaan asutuilla alueilla taloudellisin liikkumiskäytäntö on yhä niin sanottu ”tonnin Toyota”. Sosiaalisesti kestävä liikuminen tasa-arvoisuus on turvattava myös tällaisilla alueilla.

Keskittyminen pitkän tähtäimen kehittämiseen ei saa jättää varjoonsa maaja metsätalouden näkökulmasta elintärkeän harvaan liikennöidyn tieverkon jatkuvaa ylläpito- ja perusparannustarvetta. Niinsanotun alemman tieverkon välityskyky on kriittinen raaka-aineiden saatavuuden kannalta.

Lisäksi Luumäen kunta yhtyy Etelä-Karjalan liiton lausuntoon.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen oikeaksi todistaa 22.2.2021

Erik Forstén
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

Liikenne- ja viestintäministeriö